

Årsag og virkning

Hvad er årsag og virkning?

Meget af handlingen i en tekst skrider frem pga en årsag, som har en virkning. Når en ting sker, får det noget andet til at ske, som er en virkning deraf. Nogle årsager kan have en stor virkning og dermed ændre handlingen meget, mens andre årsager har mindre virkninger i handlingen.

En fortællings handling er derfor bygget op af en række årsager og handlinger. De er med til at forme, hvad personerne gør, oplever og opnår.

FX Damen var ved at male sit loft, da den store hund løb ind i stigen, så hun væltede.

At hunden løber ind i damens stige er en årsag, som har den virkning, at hun vælter. Næste del af historien må derfor tage udgangspunkt i den virkning.

Hvad sker der så med damen?

Her kan virkningens størrelse have stor effekt på resten af historien.

Måske slår hun sig slet ikke, og maler bare videre. (Lille virkning)

Måske hun kommer så meget til skade at hun fx ikke kan gøre det, hun plejer, og fremover må lægge sit liv om til at lave noget helt andet. (Stor virkning)

Årsag og virkning

Find steder i teksten, hvor der er en **årsag** og en **virkning** heraf.

Fx **Jeg har ikke sovet hele natten**, og **derfor er jeg træt**.

For sent

Åh nej. Da Ida vågnede og kiggede på sit ur, kunne hun se, at hun havde sovet alt for længe. Nu kunne hun ikke nå i skole til tiden.

Hun sprang ud af sengen for at tage tøj på, men hun havde glemt at smide sine bukser til vask, så der var ikke flere rene bukser. Nu var hun nødt til at tage shorts på, selvom vejret var lidt koldt.

Ida greb hurtigt sin taske på vej ud af døren. Da læreren bad hende tage sin matematikbog frem, gik det op for hende, at hun ikke havde pakket sin taske, og derfor havde hun ikke sin matematikbog med.

Årsag

Virkning

Årsag

Virkning

Årsag

Virkning

Årsag og virkning

Find steder i teksten, hvor der er en årsag og en virkning heraf.

Fx **Jeg har ikke sovet hele natten**, og **derfor er jeg træt**.

Held i uheld

Jesper har trænet løb i tre år, og nu kan han endelig løbe et marathont. I morgen skal han løbe sit første løb i København.

Da han er på vej ned til toget mod København, snubler han og falder lige ned på sit ene knæ. Av! Det gør så ondt, at han ikke kan gå på det. Nu kan han ikke deltage i løbet.

Han er ked af det og vender om. På vejen hjem ser han pludselig en pengeseddel i vejkanten lige foran biografen. Nu har han penge til en biografbillet, så han køber en billet og tager i biografen i stedet for løbet.

Årsag

Virkning

Årsag

Virkning

Årsag

Virkning

Årsag og virkning

Find steder i teksten, hvor der er en årsag og en virkning heraf.

Fx **Jeg har ikke sovet hele natten**, og **derfor er jeg træt**.

Snefri

Det har sneet hele natten, og da Birk vågner, får han besked om, at skolen er lukket. Birk er så glad, for nu har han fået en hel fridag. Hvad skal han mon så lave? Han skal selvfølgelig ud i sneen og lege.

Han ringer til Hans, som gerne vil med. De tager kælkene med ud i sneen og finder en god bakke. Bakken er meget stejl og glat, så de kan slet ikke gå op ad den. De falder ned hele tiden. Til sidste bliver det så koldt, og de fryser så meget, at de må gå hjem igen. De fik ikke kælket, men de havde det sjovt med at glide på bakken.

Årsag

Virkning

Årsag

Virkning

Årsag

Virkning

Årsag og virkning

Find steder i teksten, hvor der er en **årsag** og en **virkning** heraf.

Fx **Jeg har ikke sovet hele natten**, og **derfor er jeg træt**.

Kedeligt teaterstykke

Peter er inde for at se et teaterstykke med sin bedstemor. Midt inde i stykket falder Peter i søvn. Han er træt, fordi han gik alt for sent i seng i går.

Pludselig vågner Peter med et chok, da en kvindelig skuespiller begynder at synge en høj sang. Han rejser sig højt i stolen, så han ikke falder i søvn igen.

Ved siden af Peter sidder hans gamle bedstemor. Hun er lige blevet 80 år, og derfor har hun også svært ved at holde sig vågen. Da han kigger på hende, kan han se, at hun også er faldet i søvn. Peter griner for sig selv. De to skal nok ikke i teater igen.

Årsag

Virkning

Årsag

Virkning

Årsag

Virkning

